

Ⓒ Averz

Na líci zberateľskej euromince je vyobrazená kompozícia dvoch súperiacich dobových bojovníkov. Štátny znak Slovenskej republiky je vľavo od kompozície. Nad ním je letopočet 2020. Názov SLOVENSKO je v opise pri hornom okraji zberateľskej euromince a od kompozície je oddelený poloblúkom dobovej ornamentiky. Mincové pole je v opise lemované perlovcom. Značka Mincovne Kremnica, štátny podnik, ktorú tvorí skratka MK umiestnená medzi dvoma razidlami, a štylizované iniciálky autora zberateľskej euromince Mgr. art. Romana Lugára LR sú v spodnej časti mincového poľa.

Knieža Svätopluk s prútmi a jeho traja synovia Mojmír II., Svätopluk II. a Predslav, sgrafito z Prostějovského zámku (1900 - 1901)

Ⓒ Reverz

Na rube zberateľskej euromince je vyobrazený fiktívny portrét Svätopluka II. sediaceho na koni, v pozadí doplnený poloblúkom dobovej ornamentiky. Vpravo od neho je v dvoch riadkoch označenie nominálnej hodnoty 100 EURO. V hornej časti mincového poľa je v opise nápis 894 - 899 NITRIAN-SKE KNIEŽA a v jeho spodnej časti je v opise nápis SVÄTOPLUK II. Mincové pole je v opise lemované perlovcom.

Ⓒ Údaje o minci

Nominálna hodnota:	100 eur
Materiál:	Au 900/1000, Ag 75/1000, Cu 25/1000
Hmotnosť:	9,5 g
Priemer:	26 mm
Hrana:	vrúbkovaná
Náklad:	limitovaný, maximálne 5 000 ks v proof vyhotovení
Autor návrhu:	Mgr. art. Roman Lugár
Rytec:	Dalibor Schmidt
Výrobca:	Mincovňa Kremnica, š. p.

Vydala: © Národná banka Slovenska, november 2020

Text: Ján Steinhübel, CSc.

Foto: www.wikipedia.org

www.nbs.sk/sk/bankovky-a-mince/eurove-mince/zberatske

www.nbs.sk

Nitrianske knieža Svätopluk II.

ZLATÁ ZBERATEĽSKÁ EUROMINCA

Kaptorga z Veľkej Mače (9. – 10. stor.)

Veľkomoravské knieža Svätopluk I. pred svojou smrťou rozdelil vládu v krajine medzi synov. Jeden z nich, Svätopluk II., sa stal údelným kniežaťom s najväčšou pravdepodobnosťou v Nitre. Bol podriadený staršiemu bratovi, veľkomoravskému kniežaťu Mojmirovi II. (panoval v rokoch 894 – 906).

V roku 899 sa Svätopluk spomína ako *chlapec (puer)*, čiže nedospelý. Medzi ním a bratom Mojmirom musel byť veľký vekový rozdiel, pravdepodobne nemali spoločnú matku. Matkou Mojmíra II. mohla byť česká kniežacia dcéra Svätožízna, s ktorou sa ich otec oženil v októbri 871. Podľa veľmi neskorej správy bavorského kronikára Aventina zo 16. storočia sa Sväto-

pluk I. oženil v roku 885 so sestrou korutánskeho markgrófa a panónskeho kniežaťa Arnulfa (876 – 887), ktorý sa neskôr stal východofranským kráľom (887 – 899) a cisárom (896 – 899). Svätopluk II. by mohol pochádzať práve z tohto manželstva.

Svätopluk II., podporovaný markgrófom Aribom, povstal v roku 898 proti bratovi. Byzantský cisár Konštantín Porfyrogenet (913 – 959) o synoch Svätopluka I. napísal: „Povstal medzi nimi svár a roztržka a oni pozdvihli jeden proti druhému vnútornú vojnu.“ Fuldske anály sú podrobnejšie: „Potom však v roku po Vtelení Pána 898 medzi oboma bratmi z národa Moravanov, totiž Mojmirom a Svätoplukom, a ich ľuďom vznikla nezhoda a veľmi ťažký rozbroj, a to v takej miere, že ak by bol mohol jeden druhého dostať do svojej moci a zajať, bol by ho odsúdil na smrť.“ Cisár Arnulf poslal nitrianskemu kniežaťu na pomoc markgrófa Liutpolda, ktorý spravoval bavorskú Severnú marku (Nordgau) a Korutánsko, a markgrófa bavorskej Východnej marky Aribu, aby s veľkým bavorským vojskom plienili veľkomoravské územie. Na začiatku roka 899 Bavori pustošivú výpravu zopakovali, Svätoplukovej porážke však nezabránili. Mojmír uväznil svojho brata na niektorom z hradov, odkiaľ ho vyslobodila tretia bavorská výprava. Ako spomínajú Fuldske anály, „Bavori hranice Moravanov opovážlivo znova prekročili a čokoľvek mohli, plienením spustošili a chlapca Svätopluka, syna niekdajšieho kniežaťa Svätopluka, a jeho ľud vyslobodili z väzenia hradu, v ktorom boli zatvorení, a samotný hrad ohňom

Brána v Bojnaj – najväčšie objavené slovanské nálezisko na území Slovenska

podpálili a do končín svojej vlasti z milosrdenstva ho so sebou odvedli.“

Svätopluk II. bol nitrianskym kniežaťom len necelých 5 rokov (896 – 899). Veľkomoravský štát dokázal Svätoplukov odboj prekonať. A tak už v roku 899 mohli na Mojmirovo pozvanie prísť na Moravu pápežskí legáti, aby tam vysvetlili nového moravského arcibiskupa a troch jemu podriadených biskupov. Jeden z novovysvätených biskupov prišiel nepochybne do Nitry.